

mei 2015

Basiscijfers Jeugd

informatie over de arbeidsmarkt,
het onderwijs en leerplaatsen in
de regio Twente

Een gezamenlijke uitgave van:

beroepsonderwijs bedrijfsleven

Leeswijzer

In 2014 onderzochten UWV en SBB de informatiebehoefte van gebruikers van de Basiscijfers Jeugd. Dit leidde in juni 2014 tot aanpassingen van de inhoud van de Basiscijfers Jeugd. Daarnaast bleek behoefte aan publicatie op andere momenten in het schooljaar. Daarom verschijnen de Basiscijfers Jeugd voortaan twee keer per jaar, in mei en november. Hiermee verwachten UWV en SBB beter tegemoet te komen aan de informatiebehoefte van de lezers. Het thema-artikel van deze uitgave gaat over de samenwerking tussen SBB en UWV (p. 3).

Daarna geven we een overzicht van kansen en mogelijkheden op de arbeidsmarkt. Dit gebeurt door een selectie van beroepen met een gunstig arbeidsmarktperspectief weer te geven (p. 4). Tevens is per bedrijfssector de uitstroom van jongeren uit WW-uitkeringen naar werk opgenomen (p. 4). Vervolgens schetsen we een beeld van de vraag op de arbeidsmarkt aan de hand van het aantal ontstane vacatures (p. 5-6), van de vraag naar leerplaatsen met behulp van de gemelde tekorten (p. 7) en de ontwikkeling van het aantal leerbedrijven (p. 8-9).

De kenniscentra geven een korte toelichting op de ontwikkelingen op de arbeids- en stagemarkt per beroepsgroep (p. 10-11). Vervolgens tonen we per beroepsgroep de mobiliteit van studenten (p. 12).

Tot slot gaan we in op het aanbod van niet-werkende werkzoekenden. Hierbij wordt gekeken naar jongeren die staan ingeschreven als werkzoekend en jongeren die op dit moment een WW-uitkering ontvangen (p. 13-15).

De Basiscijfers Jeugd verschijnt twee maal per jaar. Meer informatie is te vinden op www.kansopwerk.nl en www.werk.nl/arbeidsmarktinformatie.

Met de Basiscijfers Jeugd geven UWV en SBB een beeld van de actuele kansen en mogelijkheden voor jongeren op de arbeidsmarkt en stagemarkt.

De gegevens in de Basiscijfers Jeugd kunnen het startpunt vormen voor gerichte actie en sectorale verdiepingen in de regio. Zo kunnen de basiscijfers een bijdrage leveren aan de invulling van de regionale Aanpak Jeugdwerkloosheid. UWV en SBB ondersteunen u graag. U vindt alle contactgegevens in het colofon op de achterzijde.

Arbeidsmarkt en stagemarkt

Studenten die nu een diploma halen en op zoek gaan naar werk, hebben in deze regio een gunstig baanperspectief wanneer zij aan de slag willen als onder andere commercieel medewerker, servicemonteur of productiemedewerker versindustrie.

In de afgelopen periode zijn relatief veel WW-uitkeringen van jongeren afkomstig uit de bedrijfssectoren Bouwnijverheid en Vervoer en opslag beëindigd omdat zij werk hebben gevonden.

In deze regio zijn in het afgelopen jaar in de bedrijfssector Detailhandel de meeste vacatures ontstaan. In de periode van september 2014 tot en met februari 2015 waren er in de regio Twente 4.720 mbo-vacatures. Ten opzichte van dezelfde periode een jaar ervoor, september 2013 tot en met februari 2014, is dit aantal gestegen met 17%. Het grootste aantal vacatures op mbo-niveau is er in de beroepsgroep detailhandel food en non food, daarna volgt de beroepsgroep economisch administratief. Vergelijken we de verdeling van het aantal vacatures in de regio Twente met het landelijke beeld, dan blijkt dat er geen grote verschillen zijn. Gediplomeerden zijn op zoek naar een baan, studenten hebben behoefte aan een geschikte leerplaats. Knelpunten op de stagemarkt (bol) en leerbanenmarkt (bbl) zijn in deze regio aanwezig in de beroepsgroepen installatie-, elektro- en metaaltechniek, economisch administratief en plantenteelt.

Door naar een vervolgopleiding

Van de studenten die in schooljaar 2013/2014 een diploma hebben behaald, stroomde 47 procent na diplomering door naar een vervolgopleiding binnen het mbo of naar het hbo. Dit percentage is nagenoeg gelijk aan vorig jaar, toen 46 procent voor een vervolgopleiding koos. In schooljaar 2011/2012 was dit nog 42 procent. Steeds meer studenten kiezen ervoor door te studeren in plaats van de arbeidsmarkt te betreden.

Jongeren op zoek naar werk

Eind maart 2015 staan in de regio Twente 3.675 jongeren tot 27 jaar bij UWV als werkzoekend ingeschreven. Van deze jongeren heeft 42% geen startkwalificatie. Landelijk is dit aandeel hoger (47%). De groep middelbaar opgeleiden (minimaal mbo-niveau 2, havo of vwo) heeft in deze regio een aandeel van 50%. Dat is hoger dan het landelijk gemiddelde (43%). De groep hoogopgeleiden (hbo of wo) heeft in de regio een aandeel van 9%. Dit is iets lager dan het landelijk gemiddelde (10%). Eind maart 2015 waren er 1.266 lopende WW-uitkeringen aan jongeren in de regio. Een jaar eerder waren dat er 1.606. Dit is een daling van 21% en daarmee gunstiger dan de landelijke ontwikkeling (-13%). De gemeente Enschede heeft de meeste lopende WW-uitkeringen. In de periode oktober 2014 t/m maart 2015 zijn er in totaal 2.447 nieuwe WW-uitkeringen aan jongeren verstrekt. Dit is een afname van 375 (-13%) ten opzichte van dezelfde periode een jaar eerder. De grootste daling is te zien onder jongeren die werkzaam waren in de bouwnijverheid (-38%). Het aantal nieuwe WW-uitkeringen aan jongeren die werkzaam waren in de bedrijfssector Vervoer en opslag is het meest gestegen (+2%). In dezelfde periode werden 2.224 WW-uitkeringen aan jongeren beëindigd. 49% hiervan was vanwege werkhervatting. Daarmee is het aandeel werkhervattingen met 6 procentpunten gestegen ten opzichte van dezelfde periode een jaar eerder.

Het belang van inzicht

Praktische informatie voor studenten, scholen, bedrijven, gemeenten, enzo-voorts – daarvoor staan de Basiscijfers Jeugd die UWV en SBB sinds de start van de recessie in 2009 samen presenteren. Met het einde van de crisis in zicht, kun je je afvragen of ze daarmee moeten doorgaan. Maar het antwoord is duidelijk: het belang van inzicht in de arbeidsmarkt neemt alleen maar toe.

‘Terwijl we in gesprek zijn met beroeps- onderwijs en bedrijfsleven over doelmatigheidsvragen, zien we dat ook studenten en ouders steeds meer stilstaan bij de vraag of je met een bepaald beroep je brood kunt verdienen’, zegt André Timmermans, algemeen directeur SBB. ‘Er is duidelijk een brede behoefte aan kennis en concrete cijfers – of het nu gaat om een beleidsma-ker op school of een werkloze jongere van 25 die zich wil laten omscholen.’

Validiteit versterken

‘De Basiscijfers Jeugd zijn geen weten- schappelijk rapport, maar bieden praktische informatie’, meent Rob Witjes, manager Arbeidsmarktinformatie UWV. ‘Dat is het sterke punt van dit product. Door informa- tie te bundelen en de gemeenschappelijke boodschap te bepalen, laten we zien hoe Nederland en de 35 arbeidsmarktregio’s ervoor staan. Dat gemeenten en roc’s eruit citeren is een extra bevestiging van de toegevoegde waarde.’

Timmermans: ‘Het is vanzelfsprekend dat we dit samen doen. Niemand heeft er baat bij als SBB zegt dat het beroep van ban- ketbakker in de Achterhoek perspectiefvol is en UWV denkt van niet. Door verschillen van mening met elkaar te bespreken ver- sterken we de validiteit van de informatie.’

‘De Basiscijfers Jeugd zijn geen wetenschappelijk rapport, maar bieden praktische informatie’

Met de start van het vernieuwde SBB per 1 augustus 2015 gaat de samenwerking

Rob Witjes (links) en André Timmermans in gesprek.

nog een stap verder. ‘We zetten onze opleidingsadviseurs sectoraal in’, legt Timmermans uit. ‘Bovendien gaan ze in regioteams werken, in de bekende 35 arbeidsmarktregio’s. Bij adviesgesprekken met scholen en leerbedrijven komt de arbeidsmarktinformatie die we van UWV krijgen dus heel goed van pas.’

Andersom geldt hetzelfde. Witjes: ‘UWV heeft behoefte aan informatie vanuit het onderwijsveld en daar kan SBB ons weer mee helpen. Samen intensiveren we de gemeenschappelijke kennis om nog meer inzicht te krijgen in kansrijke beroepen.’

Anticiperen

Wat kansrijke beroepen zijn, is weleens lastig te bepalen. Enerzijds zijn er steeds meer raakvlakken: een wijkverpleegkundige moet ook wat weten over domotica en als automonteur moet je steeds meer verstand hebben van elektronica. Anderzijds gaan door automatisering en robotisering ‘mid- denbanen’ verloren.

Timmermans: ‘Jongeren moeten zich flexibel opstellen door bij te blijven en te anticiperen op nieuwe technologieën.’

Keuzedelen bieden al de kans om je op- leiding af te stemmen op de behoefte van het regionale bedrijfsleven.’

‘Jongeren moeten zich flexibel opstel- len door bij te blijven en te anticiperen op nieuwe technologieën’

Witjes vertrouwt op een gezonde toe- komst: ‘Jongeren van nu zijn zich heel bewust van de noodzaak om een leven lang te leren. Ze passen zich continu aan en zoeken nieuwe mogelijkheden. Zo langzamerhand zit dat bij ze ingebakken. Daarnaast zijn veel mbo-studies een prima springplank om een opleiding op een hoger niveau aan te pakken.’

Kansen op de arbeidsmarkt

Kansrijke beroepen op mbo-niveau (bron: kenniscentra)

In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van mbo-beroepen die een goede kans bieden op een baan voor

gediplomeerde schoolverlaters, die nu een baan zoeken in het landsdeel waartoe deze regio behoort. Het is een selectie van

beroepen. Meer kansrijke beroepen vindt u op barometer.s-bb.nl.

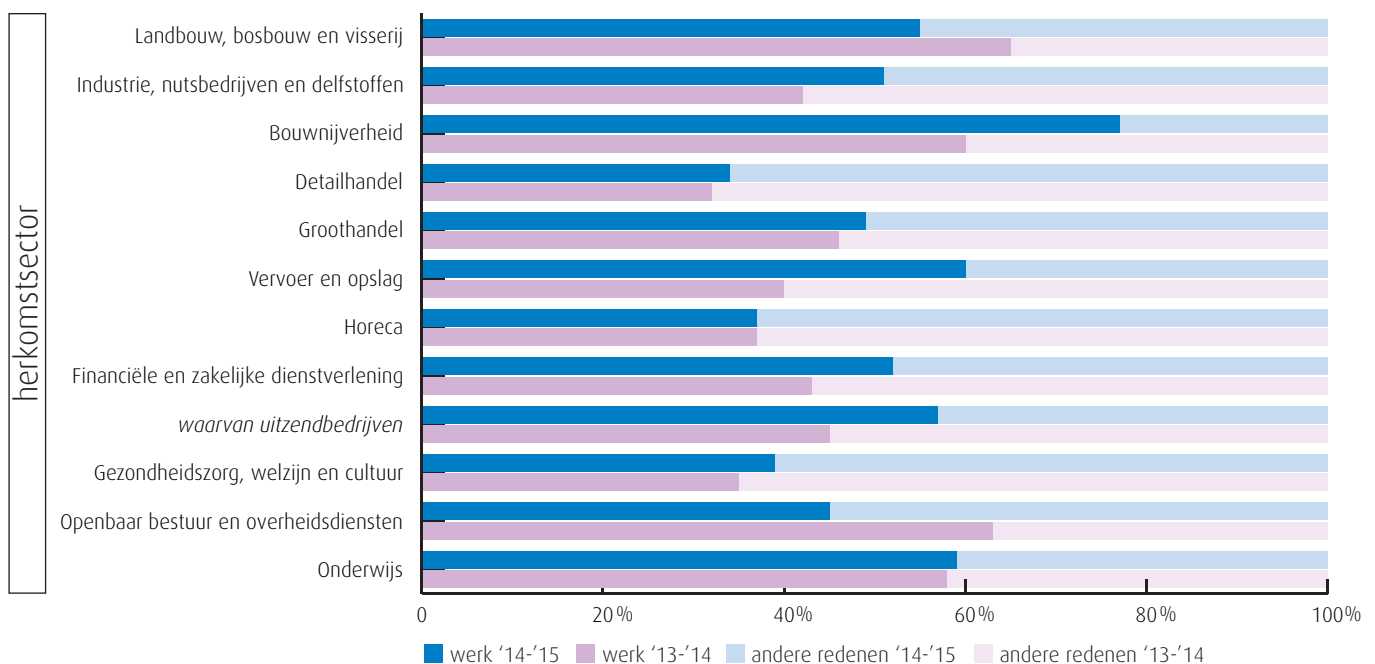
Beroepsgroep	Beroep	Niv.	Beroepsgroep	Beroep	Niv.
Bakkerij	Bakker	2,3,4	Hout en meubel	Allround meubelmaker/ (scheeps)interieurbouwer	3
Carrosserie	Autoschadetechnicus	3	Techniek	Elektrotechnische industriële producten en systemen	2,3,4
Carrosserie	Carrosseriebouwer	2	Techniek	Installeren	2,3
Creatieve en ambachtelijke techniek	Uurwerktechnicus	4	Techniek	Servicemonteur	3,4
Economisch administratief	(Junior) accountmanager	4	Techniek	Verspaner	3,4
Economisch administratief	Commercieel medewerker	3	Verssectoren	Ondernemer vers	4
Economisch administratief	Contactcenter medewerker	3	Verssectoren	Productiemedewerker versindustrie	2
Facilitaire dienstverlening	Facilitair medewerker, leidinggevende	2,4	Voedingsindustrie	Allround voedingsoperator	3
Gezondheidstechniek	Opticien	4	Voedingsindustrie	Voedingsmanagement	4
Handel	Aankomend verkoopmedewerker	1			
Handel	Logistiek medewerker	2			
Handel	Verkoper	2			
Hout en meubel	Allround machinaal houtbewerker	3			

Van WW naar werk in de periode oktober tot en met maart van 2013, 2014 en 2015 (bron: UWV)

Deze grafiek laat zien van welk deel van de jongeren (<27 jaar) de WW-uitkering is beëindigd vanwege werk vergeleken met het aandeel 'andere redenen'. Deze andere

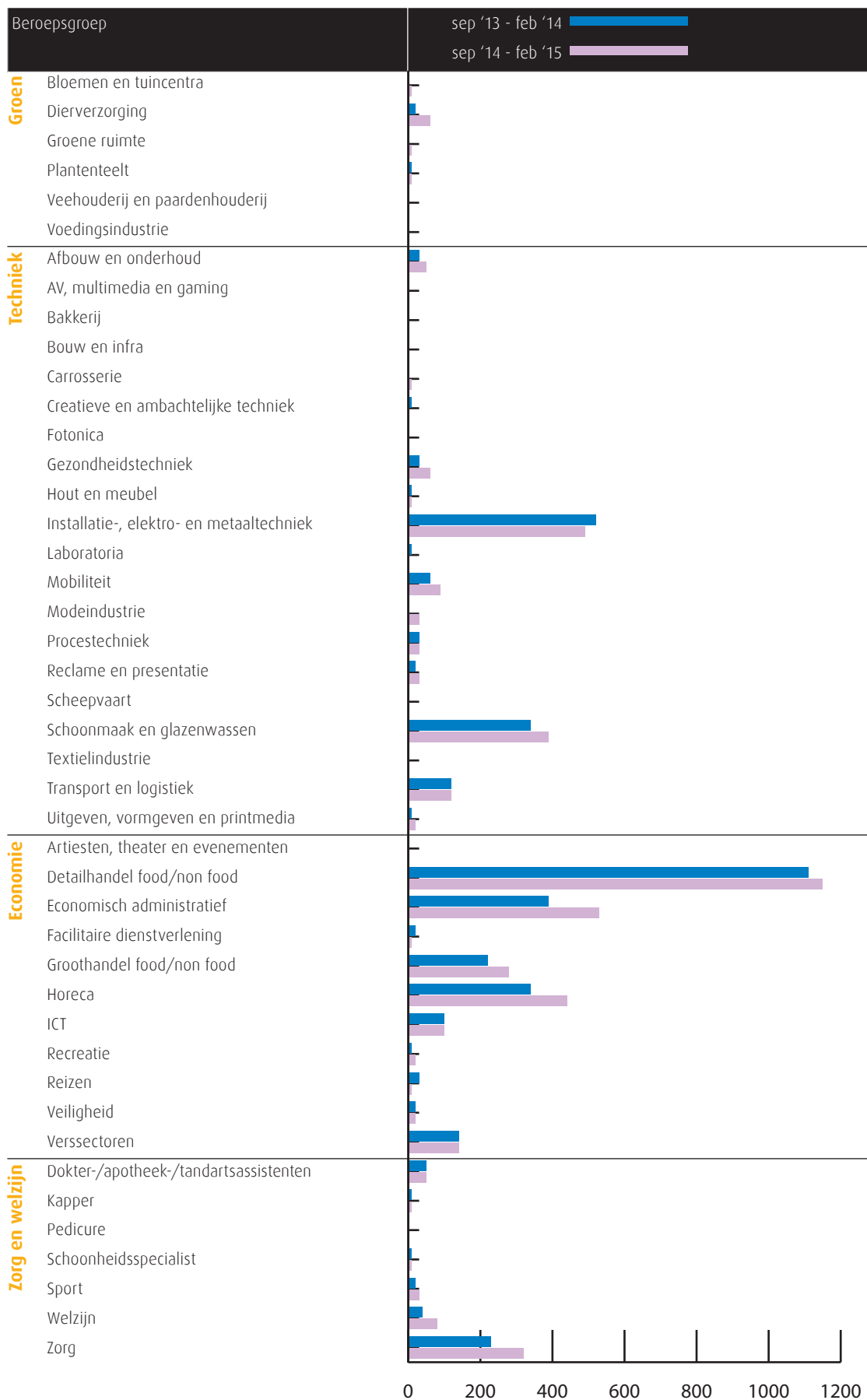
redenen kunnen o.a. zijn het bereiken van de maximale duur van de WW-uitkering of ziekte. Per bedrijfssector is het aandeel jongeren weergegeven dat vanuit die sec-

tor in de WW is terechtgekomen en de WW nu verlaten heeft. Zij kunnen ook in een andere sector dan de herkomstsector werk gevonden hebben.

Vacatures mbo-niveau sep '14 t/m feb '15

Deze figuur toont het aantal ontstane vacatures op mbo-niveau in deze regio. De kenniscentra hebben de vacatures gekoppeld aan de mbo-beroepsgroepen en onderliggende kwalificaties. Door weging en ophoging is het mogelijk een betrouwbare inschatting te maken van het werkelijke aantal vacatures waarvoor extern wordt geworven. (bron: Jobfeed, bewerking Panteia en SBB, 2015)

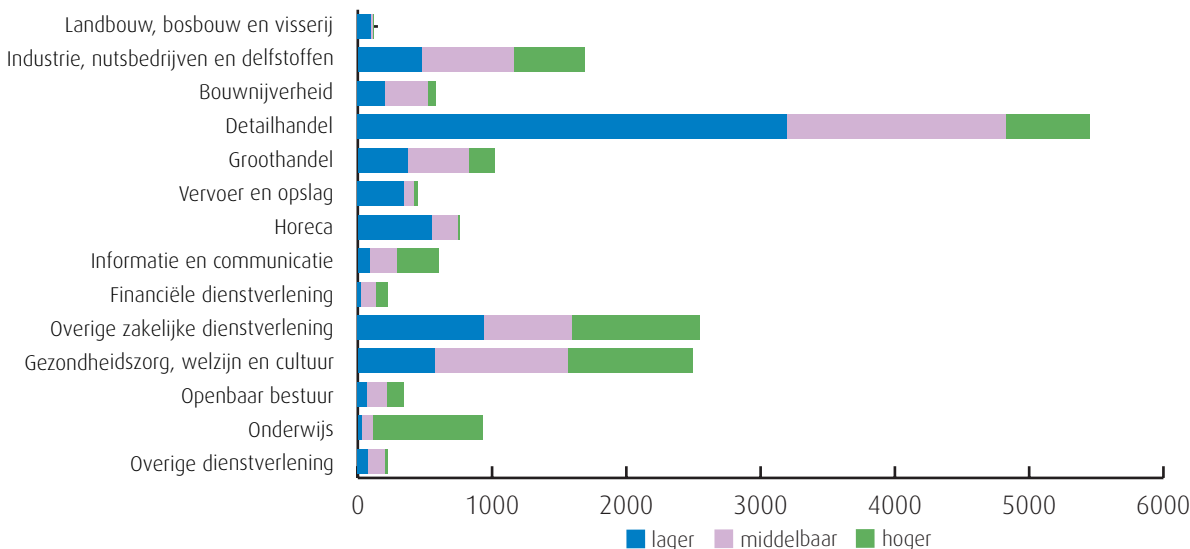
Ontstane vacatures en gerealiseerde plaatsingen

Aantal vacatures naar gevraagd beroepsniveau (bron: UWV)

Deze grafiek geeft de totale vacaturemarkt weer in de regio. De staven tonen het aantal ontstane vacatures per bedrijfssector

van januari tot en met december 2014, verdeeld naar gevraagd niveau. In sommige sectoren zijn vooral vacatures voor

middelbaar opgeleiden ontstaan, in andere sectoren worden vooral hoger of lager opgeleiden gezocht.

Gerealiseerde plaatsingen op een leerbaan (bbl) en stageplaats (bol) per sector in de periode oktober tot en met maart van 2013, 2014 en 2015 (bron: DUO en Stagemarkt.nl)

Aantal gerealiseerde plaatsingen op een leerbaan (bbl)		2013	2014	2015
Plaatsingen zonder startkwalificatie	Groen	12	13	12
	Techniek	252	217	212
	Economie	120	142	131
	Zorg en welzijn	56	62	24
Plaatsingen met startkwalificatie	Groen	13	3	5
	Techniek	56	56	43
	Economie	94	72	56
	Zorg en welzijn	41	35	24

In de tabel is het aantal jongeren (<27 jaar) weergegeven dat in de periode van oktober tot en met maart is gestart met een leerbaan of stageplaats. Hierbij is onderscheid gemaakt naar jongeren met en zonder startkwalificatie. Per leerweg en sector is het aantal gestarte stages en leerbanen in de periode oktober tot en met maart van 2013, 2014 en 2015 opgenomen.

Aantal gerealiseerde plaatsingen op een stageplaats (bol)		2013	2014	2015
Plaatsingen zonder startkwalificatie	Groen	420	484	522
	Techniek	1292	1469	1651
	Economie	1272	1604	1643
	Zorg en welzijn	1832	2233	2474
Plaatsingen met startkwalificatie	Groen	66	58	82
	Techniek	215	174	173
	Economie	779	378	253
	Zorg en welzijn	587	431	445

Kansen op de stagemarkt

Kansen op en tekorten aan stageplaatsen en leerbanen in regio Twente in april 2015 (bron: SBB/kenniscentra)

Beroepsgroep	Kansen		Tekorten aangegeven door opleidingen			
	gemeten door kenniscentra	bbl 1 + 2	bbl 3 + 4	bol 1 + 2	bol 3 + 4	
Groen	Bloemen en tuincentra	roze	blauw	blauw	oranje	blauw
	Dierverzorging	oranje	blauw	blauw	rood	geel
	Groene ruimte	roze	blauw	blauw	oranje	oranje
	Plantenteelt	roze	blauw	blauw	rood	rood
	Veehouderij en paardenhouderij	roze	blauw	blauw	blauw	rood
	Voedingsindustrie	groen	blauw	blauw	rood	rood
Techniek	Afbouw en onderhoud	geel	blauw	blauw	blauw	blauw
	AV, multimedia en gaming	geel	paars	paars	paars	paars
	Bakkerij	geel	blauw	blauw	roze	roze
	Bouw en infra	oranje	oranje	oranje	oranje	oranje
	Carrosserie	geel	blauw	blauw	blauw	blauw
	Creatieve en ambachtelijke techniek	blauw	paars	blauw	blauw	blauw
	Fotonica	geel	paars	paars	blauw	blauw
	Gezondheidstechniek	blauw	blauw	blauw	blauw	blauw
	Hout en meubel	geel	blauw	blauw	blauw	blauw
	Installatie-, elektro- en metaaltechniek	blauw	rood	blauw	rood	blauw
	Laboratoria	oranje	blauw	blauw	blauw	blauw
	Mobiliteit	geel	blauw	blauw	blauw	roze
	Modeindustrie	oranje	paars	paars	blauw	geel
	Procestechniek	blauw	blauw	blauw	blauw	blauw
	Reclame en presentatie	geel	blauw	blauw	blauw	blauw
	Scheepvaart	blauw	blauw	blauw	blauw	blauw
	Schoonmaak en glazenwassen	blauw	blauw	blauw	paars	paars
	Textielindustrie	blauw	paars	paars	paars	paars
	Transport en logistiek	rood	blauw	blauw	blauw	blauw
	Uitgeven, vormgeven en printmedia	blauw	paars	paars	paars	paars
Economie	Artiesten, theater en evenementen	geel	paars	paars	geel	geel
	Detailhandel food/non food	groen	blauw	roze	roze	blauw
	Economisch administratief	blauw	rood	oranje	rood	oranje
	Facilitaire dienstverlening	roze	oranje	paars	paars	blauw
	Groothandel food/non food	roze	paars	paars	blauw	geel
	Horeca	blauw	blauw	blauw	blauw	blauw
	ICT	blauw	rood	geel	rood	geel
	Recreatie	blauw	paars	paars	blauw	blauw
	Reizen	blauw	paars	paars	paars	blauw
	Veiligheid	blauw	geel	blauw	geel	blauw
	Verssectoren	groen	blauw	blauw	blauw	blauw
	Zorg en welzijn	Dokter-/apotheek-/tandartsassistenten	geel	blauw	blauw	blauw
Kapper		blauw	blauw	blauw	blauw	blauw
Pedicure		groen	paars	paars	paars	blauw
Schoonheidsspecialist		rood	paars	paars	paars	geel
Sport		roze	blauw	blauw	blauw	roze
Welzijn		geel	blauw	blauw	paars	geel
Zorg		oranje	blauw	blauw	blauw	oranje

Deze tabel is een momentopname en geeft vanuit twee invalshoeken de situatie op de stagemarkt weer. Enerzijds de kansen op een leerplaats (bol en bbl) en anderzijds de tekorten aan leerplaatsen.

In de kolom Kansen staat met kleuren roze tot en met groen de kans op een leerplaats in regio Twente aangegeven, volgens de kenniscentra. Naast tekorten worden hier ook overschotten gemeld.

In de rechter vier kolommen zijn eventuele tekorten aan leerplaatsen weergegeven in deze regio door de opleidingen. De kolommen zijn in vieren verdeeld: de leerbaansituatie voor bbl-ers op niveau 1-2 en niveau 3-4 en de stageplaatssituatie voor bol-ers op niveau 1-2 en 3-4.

Legenda

- er zijn meer dan voldoende stageplaatsen en leerbanen t.o.v. het aantal studenten
- over het algemeen zijn er meer dan voldoende stageplaatsen en leerbanen, bij sommige opleidingen is er evenwicht
- over het algemeen is er evenwicht, bij sommige opleidingen zijn er meer dan voldoende stageplaatsen en leerbanen
- de vraag naar en het aanbod aan stageplaatsen en leerbanen zijn in evenwicht
- over het algemeen zijn er meer dan voldoende stageplaatsen en leerbanen, in sommige opleidingen is er een tekort
- over het algemeen is er evenwicht, bij sommige opleidingen is er een tekort aan stageplaatsen en leerbanen
- over het algemeen is er een tekort aan stageplaatsen en leerbanen, in sommige opleidingen is er evenwicht
- er is een tekort aan stageplaatsen en leerbanen t.o.v. het aantal studenten
- geen opleidingsaanbod in deze regio/geen gegevens

Leerbedrijven en studenten

Ontwikkelingen in regio Twente (bron: DUO en Stagemarkt.nl)

Beroepsgroep	april 2012		april 2015		Trend	
	Bedrijven	Studenten	Bedrijven	Studenten		
Groen	Bloemen en tuincentra	162	116	185	69	↑
	Diervverzorging	472	319	448	336	↓
	Groene ruimte	288	477	308	288	↑
	Plantenteelt	99	163	165	83	◆
	Veehouderij en paardenhouderij	370	118	350	138	↓
	Voedingsindustrie	68	189	107	181	↑
Techniek	Afbouw en onderhoud	307	184	328	117	↑
	AV, multimedia en gaming	55	17	152	289	◆
	Bakkerij	58	129	62	107	↑
	Bouw en infra	681	1140	549	735	↑
	Carrosserie	83	47	77	22	↑
	Creatieve en ambachtelijke techniek	19	6	21	7	◆
	Fotonica	14	11	18	2	◆
	Gezondheidstechniek	117	81	133	59	↑
	Hout en meubel	195	164	180	135	↑
	Installatie-, elektro- en metaaltechniek	875	1799	913	1704	↑
	Laboratoria	41	170	49	199	↑
	Mobiliteit	501	543	465	484	↑
	Modeindustrie	64	155	77	147	↑
	Procestechiek	93	437	103	339	↑
	Reclame en presentatie	311	630	412	439	↑
	Scheepvaart	4	13	4	15	◆
	Schoonmaak en glazenwassen	71	1	84		◆
	Textielindustrie	32	20	56	35	▣
	Transport en logistiek	259	444	331	372	↑
	Uitgeven, vormgeven en printmedia	163	81	150	45	↑
Economie	Artiesten, theater en evenementen	74	160	111	155	↑
	Detailhandel food/non food	1119	1594	1187	1629	↑
	Economisch administratief	1419	1917	1520	1716	↑
	Facilitaire dienstverlening	135	99	185	154	↓
	Groothandel food/non food	391	409	439	362	↑
	Horeca	355	606	391	603	↑
	ICT	533	740	579	823	↓
	Recreatie	64	251	81	217	↑
	Reizen	83	81	88	101	↓
	Veiligheid	20	306	26	404	↓
	Verssectoren	177	147	150	43	◆
Zorg en welzijn	Dokter-/apotheek-/tandartsassistenten	291	355	298	423	↓
	Kapper	265	275	288	359	↓
	Pedicure	17		18	1	◆
	Schoonheidsspecialist	148	234	159	200	↑
	Sport	566	663	659	763	↑
	Welzijn	1307	2680	1280	2249	↑
	Zorg	836	2569	883	2789	↓

Per beroepsgroep is het aantal leerbedrijven en studenten in april 2015 weergegeven en vergeleken met de situatie in april 2012.

De pijl in de kolom Trend geeft de ontwikkeling aan van de verhouding tussen het aantal leerbedrijven en studenten. Als de pijl (↑) omhoog wijst, is de verhouding van het aantal beschikbare leerbedrijven ten opzichte van het aantal studenten verbeterd in vergelijking met de vorige meetperiode. Wijst de pijl naar beneden (↓) dan is dit verslechterd. Bij een ruit (◆) is de verhouding niet bekend.

Aantal leerbedrijven per gemeente

Aantal leerbedrijven per gemeente en kenniscentrum in regio Twente april 2015 (bron: Stagemarkt.nl)

In de volgende tabel is het aantal leerbedrijven per gemeente en kenniscentrum weergegeven. Het totaal van april 2015 is vergeleken met het totaal van april 2014.

Gemeente	Aequor	Calibris	ECABO	Fundeon	GOC	Innovam	KC Handel	Kenteq	Kenweik	KOC	PMLF	Savantis	SH&M	SVGB	SVO	VOC	VTL	Totaal 2015	Totaal 2014
Almelo	81	282	268	40	47	59	252	129	83	59	24	89	19	24	17	6	60	1.539	1.535
Borne	35	72	34	12	7	8	51	21	23	12	-	19	7	6	6	1	7	321	324
Dinkelland	84	72	39	37	4	20	48	60	43	17	6	29	12	4	10	2	13	500	486
Enschede	155	563	512	50	83	83	397	142	192	116	62	217	21	33	27	10	72	2.735	2.705
Haaksbergen	67	71	54	16	9	21	64	49	25	12	3	32	8	7	6	5	13	462	467
Hellendoorn	72	167	74	29	13	30	82	52	44	28	15	32	14	8	9	5	14	688	677
Hengelo	77	303	347	39	54	71	254	156	87	62	24	134	13	26	15	10	35	1.707	1.687
Hof van Twente	115	118	70	36	10	31	78	75	48	28	11	39	10	8	10	7	19	713	704
Losser	57	67	26	11	3	17	33	17	22	16	3	16	2	6	7	1	6	310	314
Oldenzaal	48	118	109	26	17	28	104	72	39	21	5	61	12	10	8	5	34	717	721
Rijssen-Holten	72	134	115	62	11	40	107	65	45	19	4	53	21	8	9	8	30	803	790
Tubbergen	70	84	26	43	3	32	28	36	32	11	-	20	23	4	8	10	14	444	428
Twenterand	78	122	63	45	9	24	71	54	19	16	4	36	15	4	11	4	23	598	620
Wierden	71	83	37	27	6	20	60	30	16	23	-	33	7	4	8	3	2	430	432
Totaal 2015	1.082	2.256	1.774	473	276	484	1.629	958	718	440	161	810	184	152	151	77	342	11.967	11.890
Totaal 2014	1.039	2.206	1.765	504	278	485	1.732	934	704	434	153	758	183	154	164	81	316		

Aantal AKA-leerbedrijven per sector in regio Twente april 2015 (bron: Stagemarkt.nl)

AKA-leerbedrijven zijn erkend op niveau 1 en extra toegerust om zwakkere studenten een stage of leerwerkplek aan te bieden. Het gaat om jongeren die eerder voortijdig zijn uitgevallen, moeilijk plaatsbaar zijn of jongeren met een extra zorgvraag wegens ziekte of handicap. Deze jongeren hebben

vaak hulp nodig om werk te vinden en te behouden. De AKA-leerbedrijven bieden hiermee een goede mogelijkheid om deze jongeren toch een kwalificatie te laten behalen en hen daarmee beter voor te bereiden op de arbeidsmarkt. Het aantal in april 2015 wordt vergeleken met dat in april 2014.

Sector	Aantal AKA-leerbedrijven	
	2015	2014
Economie	700	729
Groene sector	46	50
Techniek	1069	1088
Zorg en Welzijn	224	268
Totaal	2039	2135

Toelichting door de kenniscentra

Bloemen en tuincentra

Er zijn bij opleidingen in de bloemendetailhandel voldoende stageplekken. Voor studenten aan de opleiding Natuur en vormgeving is het moeilijker om een stageplaats te vinden. Zij wijken vaker uit naar een andere branche. (bron: Aequor)

Diervverzorging

Studenten paraveterinair regelen hun stageplekken steeds verder van tevoren, gezien de druk op de leerbedrijven in deze richting. (bron: Aequor)

Groene ruimte

Er zijn voldoende stageplaatsen, voor bbl-ers is het moeilijker om een leerbaan te vinden. (bron: Aequor)

Plantenteelt

Het aantal studenten dat kiest voor een opleiding binnen het loonwerk stijgt, er zijn voldoende stageplaatsen. (bron: Aequor)

Veehouderij en Paardenhouderij

Er komen langzaam maar zeker weer nieuwe leerbedrijven bij. Tekorten worden hierdoor minder. Voor de veehouderij zijn er ruim voldoende leerplaatsen. (bron: Aequor)

Voedingsindustrie

Voor studenten zijn voldoende mogelijkheden een leerplaats te vinden. (bron: Aequor)

Afbouw en Onderhoud

De meeste studenten kunnen al dan niet met behulp van een samenwerkingsverband van erkende leerbedrijven een stageplaats of leerbaan vinden voor het praktijkgedeelte van hun opleiding. Door wervingsgesprekken worden bedrijven en instanties gestimuleerd om een (extra) leerplaats of gedeeltelijke leerplaats aan te bieden. Steeds meer studenten kiezen voor de bol-opleiding en minder vaak voor de bbl-variant, aangezien veel bedrijven door de economische situatie niet makkelijk een BPVO aangaan voor één of twee jaar. Doordat het lastiger is om leerbanen (bbl) te vinden is er bovendien al enkele jaren een afname van het aantal studenten dat is begonnen met een opleiding in de sectoren afbouw of schilderen en onderhoud. In het voorjaar en de zomer is er traditioneel gezien meer werk in de sector en is het dus makkelijker voor studenten om een stage- of leerplaats te vinden. Bovendien is dit ook de tijd dat studenten en leerbedrijven zich kunnen aanmelden voor de opleidingen in het nieuwe schooljaar. (bron: Savantis)

AV, Multimedia en Gaming

Er zijn voldoende leerplaatsen beschikbaar voor studenten van de opleidingen AV technologie en Multimedia. Het aantal beschikbare leerplaatsen voor studenten van de opleiding Game Artist groeit, maar is beperkt in absolute omvang. Door de explosieve toename van het aantal studenten ontstaan er bijna overal tekorten aan leerplaatsen voor deze opleiding. (bron: GOC)

Bakkerij

In de licht krimpende bakkerijsector is sprake van groei van het aantal studenten. Hierdoor is het in een aantal regio's lastig geworden om een leerbaan of stageplaats te vinden. (bron: Kenwerk)

Bouw en infra

In het derde kwartaal van 2014 neemt het aantal jongeren dat werk vindt in de bouw met 3% af. Het aantal jongeren dat de bouw uitstroomt, daalt

met 7% ten opzichte van het kwartaal daarvoor. In het vierde kwartaal van 2014 neemt het aantal werknemers tot 29 toe met 6%. Dit is duidelijk boven het landelijk gemiddelde van 1%. Het aantal leerbedrijven daalt in het vierde kwartaal van 2014 met 1%. Dit is gelijk aan het landelijk gemiddelde. De bouw in Twente doet het iets beter dan het landelijk gemiddelde. Twente is een grote regio als het gaat om studenten en leerbedrijven in de bouw. (bron: Fundeon)

Carrosserie

Bedrijven blijven terughoudend met het aanbieden van leerplaatsen aan studenten. Het dalende aantal schades en het daardoor teruglopende werkaanbod blijft een probleem. De instroom van het totaal aantal nieuwe studenten in de opleidingen is landelijk gedaald. Studenten blijven moeite hebben met het vinden en behouden van een leerwerkplaats. Voor de opleiding Carrosseriebouw is de kans op werk en stage groot, omdat hier ruime vraag naar nieuwe instroom is en voor de carrosseriebouw is iemand aangesteld om leerbedrijven en leerlingen te werven voor alle scholen. (bron: VOC)

Creatieve- & ambachtelijke techniek

In deze richtingen zijn er vaak kleinschalige specialistische opleidingen. Over het algemeen zijn er voldoende leerplaatsen. In de kleinschalige specialistische beroepen zijn veel zzp'ers werkzaam. Met name in de creatieve techniek is het vinden en organiseren van leerplaatsen daarom lastig. SOS Vakmanschap en het kenniscentrum SVGB bouwen op dit moment aan duurzame onderwijsoplossingen voor de problemen en onderzoeken wat er voor deze kleine specialistische opleidingen nodig is om studenten in de praktijk op te leiden. (bron: SVGB)

Fotonica

Het laatste jaar is het aantal leerbedrijven toegenomen. Het aantal studenten is gedaald, waardoor voor de meeste studenten een stageplaats te vinden is. Leerplaatsen voor studenten van de opleiding Medewerker fotografie (niveau 2) zijn in heel het land lastiger te verkrijgen. (bron: PMLF)

Gezondheidstechniek

Gezondheidstechnische opleidingen zijn vaak unieke opleidingen die op één locatie in Nederland worden gegeven (Tandtechniek, Orthopedische techniek) of een bovenregionale functie hebben (Medewerker steriele medische hulpmiddelen, Optiek). Er zijn landelijk over het algemeen voldoende leerplaatsen beschikbaar. In de gezondheidstechniek is er enige terughoudendheid bij bedrijven in het aannemen van bbl-studenten. Zorgverzekeraars stellen strengere eisen aan vergoedingen en ook de vergoedingen zelf staan onder druk. (bron: SVGB)

Hout en meubel

In deze regio bestaat een evenwicht tussen vraag en aanbod van leerplaatsen voor de meubelindustrie. In de timmerindustrie is nauwelijks aanbod van (en vraag naar) leerplaatsen. (bron: SH&M)

Installatie-, elektro- en metaaltechniek

Het aantal jonge werklozen, op zoek naar een baan in de installatie-, elektro- en metaaltechniek, is de afgelopen zes maanden in deze regio gedaald. Er zijn in het algemeen voldoende leerplaatsen. Het aanbod is het minst ruim in de installatiebranche. (bron: Kenteq)

Laboratoria

Er moet veel moeite gedaan worden om voldoende

leerplaatsen te vinden voor alle studenten van de laboratoriumopleidingen. Hiervoor zijn meerdere oorzaken aan te wijzen. De laatste vier jaar stijgt de instroom in de opleidingen. Daarbij neemt een deel van de leerbedrijven minder of minder vaak stagiaires aan. Ook zijn er meer stageplaatsen gewonnen in het 2e en 3e jaar van een vierjarige opleiding; bedrijven hebben een voorkeur voor een 4e-jaars. (bron: PMLF)

Mobiliteit

Het economisch herstel heeft de mobiliteitsbranche nog niet bereikt. Bedrijven hebben het nog steeds moeilijk. Vooral de verkoop van auto's en onderhoud aan auto's van particulieren blijft achter. In deze regio zien we een positieve ontwikkeling in de verhouding tussen het aantal leerbedrijven en studenten. (bron: Innovam)

Mode-industrie

Studenten van de opleidingen Basismedewerker mode/maatkleding (niveau 2) en Specialist mode/maatkleding (niveau 4) vinden met enige moeite tijdig een leerplaats. Er is een tekort aan leerplaatsen voor de opleidingen Allround medewerker mode/maatkleding (niveau 4) en Commercieel medewerker fashion (niveau 4). (bron: KC Handel)

Procestechiek

De vraag naar en het aanbod van leerplaatsen voor studenten procestechiek en operationele techniek is over het algemeen in evenwicht. Soms is er een licht tekort. Vooral studenten jonger dan 18 jaar vinden moeilijk een leerplaats. (bron: PMLF)

Reclame en Presentatie

De opleidingen in de sector blijven populair bij jongeren. De meeste studenten in de sector Reclame, Presentatie en Communicatie (RPC) volgen de bol-opleiding en lopen dus stage. Over het algemeen zijn er in de sector voldoende stageplaatsen. Niet in alle regio's zijn voldoende erkende leerbedrijven in staat om een student te plaatsen. Ook heeft de toename van het aantal zzp'ers een negatief effect op het aantal beschikbare stageplaatsen: zelfstandigen nemen minder vaak een stagiair aan. Dit wordt bijvoorbeeld opgelost door meer stagiairs bij één bedrijf te plaatsen en ook richten sommige scholen stagebedrijven op om studenten met projecten in de praktijk te kunnen laten oefenen. Door het grote aantal studenten kan de stage- en leerbanenmarkt onder druk komen te staan. Een groot deel van de RPC studenten stroomt na het behalen van een diploma door naar het hbo en komt dus niet direct beschikbaar voor de arbeidsmarkt. (bron: Savantis)

Scheepvaart

In de diverse nautische deelsectoren (koopvaardij, visserij, waterbouw en scheep- en jachtbouw) zijn er volop kansen op de arbeidsmarkt en is er vraag naar goed opgeleid personeel, veroorzaakt door verloop en vergrijzing. In de koopvaardij is er vraag naar goed opgeleide kapiteins. Over het algemeen is het geen probleem om een stageplaats of leerbaan te vinden. Bedrijven in deelsectoren (koopvaardij en waterbouw) bieden nog steeds een baan- en stage-garantie. (bron: Sectorinstituut Transport en Logistiek)

Schoonmaak en Glazenwassen

Door toenemende aandacht voor de kwaliteit van het werk in de branche is er ook meer aandacht voor opleiden. De schoonmaaksector biedt mbo-opleidingen op alle niveaus en ondanks de crisis

zijn er voldoende leerplaatsen. Over het algemeen zijn er voldoende erkende schoonmaakbedrijven en leerplaatsen beschikbaar. Bovendien gaat het vaak om werknemers van een bedrijf die in opleiding gaan en dus al een contract en leerplaats hebben. Omdat er in de sector veel grote bedrijven zijn, volgen vaak meerdere studenten hun (bbl) opleiding bij één bedrijf. Wel is er vaak sprake van kleinere contracten. Een aanzienlijk deel van de studenten van de opleidingen in de schoonmaak volgt (via hun werkgever) een opleiding in het onbekostigd mbo onderwijs. (bron: Savantis)

Textielindustrie

Er zijn in deze regio (vrijwel) geen studenten die een opleiding volgen in de textielindustrie. (bron: KC Handel)

Transport en logistiek

In Twente zijn circa 8.800 personen werkzaam in de sector transport en logistiek. De meeste werkgelegenheid is te vinden in de deelsectoren beroepsgoederenvervoer (5.119) en personenvervoer (2.716). In 2016 is voor de binnenhavens van Twente een extra impuls te verwachten doordat de Twentekanalen dan uitgediept zijn. In het personenvervoer lijkt de doorstart van Oad meer gevolgen te hebben voor banen buiten dan in de regio Twente. (bron: Sectorinstituut Transport en Logistiek)

Uitgeven, vormgeven en printmedia

Er zijn voldoende leerplaatsen beschikbaar voor studenten van de opleidingen Printmedia. Dit ondanks de afname van het aantal bedrijven en de werkgelegenheid als gevolg van economische en technologische ontwikkelingen. De opleidingen Media Vormgeven en DTP zijn al jaren populair en trekken veel studenten. Hierdoor ontstaan in verschillende regio's regelmatig knelpunten bij het vinden van leerplaatsen. (bron: GOC)

Artiesten, theater en evenementen

Er zijn inmiddels tekorten aan beschikbare stageplaatsen voor met name studenten van de artiesten opleidingen. Het aantal kunstzinnige productiehuis- en impresariaten is sterk teruggelopen door de bezuinigingen binnen het kunstsegment. Door bezuinigingen van de centrale overheid en gemeenten staan ook veel theaters en gezelschappen onder grote druk. (bron: GOC)

Detailhandel Food/Non Food

Voor alle verkoop- en managementopleidingen in de detailhandel zijn in deze regio voldoende leerplaatsen beschikbaar. Er is alleen een tekort aan leerplaatsen voor studenten van de opleiding Interieuradviseur (niveau 4). (bron: KC Handel)

Economisch administratief

Over het algemeen zijn er voldoende stageplaatsen en leerbanen beschikbaar voor studenten van de economisch administratieve opleidingen. Knelpunten zijn er voor studenten van de opleiding Bedrijfsadministratief medewerker (niveau 2), de opleiding Medewerker sociale zekerheid en Juridisch medewerker openbaar bestuur en de opleiding Medewerker evenementenorganisatie (allen niveau 4). Het perspectief is matig voor studenten van de opleidingen Secretarieel medewerker (niveau 2) en Financieel administratief medewerker (niveau 3). Goede perspectieven zijn er voor studenten van de opleidingen Commercieel medewerker bank- en verzekeringswezen (niveau 4), Commercieel medewerker binnendienst en Secretaresse (beiden niveau 3). (bron: ECABO)

Facilitaire dienstverlening

De vorig jaar verwachte groei van het aantal studenten in de facilitaire dienstverlening heeft zich (nog) niet doorgezet. Met de verkorting en ver-

andering van de opleiding blijft deze verwachting echter wel bestaan. (bron: Kenwerk)

Groothandel Food/Non Food

Voor logistieke en commerciële opleidingen op niveau 1, 2 en 3 zijn er meer dan voldoende leerplaatsen beschikbaar. Studenten van de opleiding Assistent manager internationale handel binnendienst (niveau 4) moeten moeite doen om een leerplaats te vinden. (bron: KC Handel)

Horeca

In de horeca blijven ruim voldoende stage- en leerplaatsen beschikbaar, zeker nu het aantal faillissementen met zo'n 30% is gedaald. (bron: Kenwerk)

ICT

Het stageperspectief voor studenten van de opleiding Applicatieontwikkelaar (niveau 4) is goed. Het perspectief voor studenten van de opleiding Netwerkbeheerder en ICT-beheerder (beiden niveau 4) is voldoende. Matige perspectieven zijn er voor studenten van de opleidingen Medewerker ICT (niveau 2) en Medewerker beheer ICT (niveau 3). (bron: ECABO)

Recreatie

In de recreatiebranche zijn op enkele regio's na voldoende stageplaatsen beschikbaar. Seizoensinvloeden spelen hierbij nog altijd een belangrijke rol. (bron: Kenwerk)

Reizen

De sector verandert in hoog tempo. De verbreding van de dossiers biedt ruimte om hierop in te spelen en passende stageplaatsen kunnen in een iets ruimere context benut worden. (bron: Kenwerk)

Veiligheid

Het aantal stageplaatsen en leerbanen, zowel in de particuliere beveiliging als de publieke veiligheid is beperkt. Bij defensie is het aantal studenten afhankelijk van het aantal leerplaatsen dat beschikbaar is (dus per definitie is er sprake van evenwicht). Matige perspectieven zijn er voor studenten van de opleidingen Handhaver toezicht en veiligheid (publieke veiligheid, niveau 3) en Beveiliging (particuliere beveiliging, niveau 2). (bron: ECABO)

Versdetailhandel, -groothandel, -industrie

Op dit moment is er balans in de vraag naar en het aanbod van leerbanen in de versdetailhandel. Er zijn echter in de industrie en groothandel steeds minder leerbedrijven waar studenten voor een leerbaan terecht kunnen. Er is een tendens zichtbaar dat er minder bedrijfsgroepen met opleidingen starten, in het MKB zijn de effecten van de crisis minder terug te zien in het aanbod van leerbanen. (Bron: SVO kenniscentrum food)

Dokter-/apotheek-/tandartsassistenten

Het aantal studenten is dit jaar in vergelijking met vorig jaar opnieuw licht toegenomen. De kans op werk voor de opleidingen Dokters-, Tandarts- en Apothekersassistent is gering tot matig. De kans op stage voor studenten Tandartsassistent is matig. Voor studenten Apothekers- en Doktersassistent is de kans op stage voldoende. (bron: Calibris)

Kapper

In de kappersbranche is de werkgelegenheid de afgelopen jaren gestegen door met name het groeiende aantal zzp-ers. Maar voor het vinden van werk blijft de situatie toch nog moeizaam. Er zijn in verhouding meer studenten op niveau 2 dan op niveau 3, terwijl de vraag op de arbeidsmarkt precies andersom is. Gediplomeerden op niveau 2 zullen meer dan in het verleden moeite moeten doen om een baan te vinden. De vraag naar en het aanbod

van leerplaatsen is in evenwicht. Het aanbod van BBL-studenten neemt al een tijdje sterk af en kappers hebben moeite om voldoende BBL-studenten te vinden. De bereidheid om een leerplaats aan te bieden neemt door de economische situatie af, met name bij stageplaatsen voor bol-studenten. (bron: KOC Nederland)

Pedicure

Pedicure is een beroep dat vrijwel volledig door zzp-ers wordt beoefend. Het grootste deel van de pedicures wordt opgeleid buiten het reguliere mbo onderwijs. Studenten volgen vaak een opleiding bij een particuliere erkende opleider. Eenmansbedrijven hebben doorgaans minder mogelijkheden om leerplaatsen aan te bieden dan bedrijven met personeel. Er zijn in deze regio (meer dan) voldoende leerbedrijven om in de vraag naar leerplaatsen te kunnen voorzien. De meeste studenten volgen hun opleiding bij particuliere instellingen. (bron: KOC Nederland)

Schoonheidsspecialist

Schoonheidsspecialist is een beroep dat vrijwel volledig door zzp-ers wordt beoefend. Het aantal bedrijven met personeel is zeer beperkt en daarmee ook de vervangingsvraag. Eenmansbedrijven hebben doorgaans minder mogelijkheden om leerplaatsen aan te bieden dan bedrijven met personeel. De vraag naar en het aanbod van leerplaatsen voor studenten op niveau 3 is in evenwicht. Voor niveau 4 studenten verloopt het vinden van een leerplaats, gezien de toegenomen vraag, moeizaam. De opleiding Schoonheidsspecialist is een studierichting waarbij de kans op werk na het behalen van het diploma, zeer klein is. De bereidheid om een leerplaats aan te bieden neemt door de economische situatie af. (bron: KOC Nederland)

Sport

Het aantal studenten is dit jaar in vergelijking met vorig jaar verder toegenomen. Voor gediplomeerden van de sportopleidingen is er op alle niveaus een matige of geringe kans op werk. Voor alle sportopleidingen, uitgezonderd niveau 4 BOS-medewerker, is de kans op stage (ruim) voldoende. (bron: Calibris)

Welzijn

Het aantal studenten is dit jaar in vergelijking met vorig jaar verder afgenomen. Ondanks deze afname is de kans op werk voor nu startende studenten gering. Er zijn te weinig leerplaatsen voor studenten van de opleidingen Pedagogisch werk en Sociaal cultureel werk (niveau 4). Voor de overige welzijnsopleidingen is de kans op stage (ruim) voldoende tot goed. (bron: Calibris)

Zorg

Het aantal studenten is dit jaar in vergelijking met vorig jaar licht toegenomen. De kans op werk voor gediplomeerden in de zorg is gering tot matig. Uitzondering is er voor de gediplomeerden van de opleiding Verpleegkundige (niveau 4): hiervoor is het arbeidsmarktperspectief voldoende. Voor de opleidingen Verpleegkundige (niveau 4), Persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen (niveau 4) en Verzorgende (niveau 3) zijn er onvoldoende leerplaatsen. Voor de overige zorgopleidingen is de kans op stage (ruim) voldoende (bron: Calibris)

Waar zijn gediplomeerden terechtgekomen in deze regio (bron: DUO/SBB, zie leeswijzer p. 13)

Waar zijn mbo-gediplomeerden uit 2013-2014 terecht gekomen? Doorstroom (>) per beroepsgroep mbo-hbo-arbeidsmarkt 2014-2015	aantal niv. 1	1 > binnen mbo	aantal niv. 2	2 > binnen mbo	aantal niv. 3	3 > binnen mbo	aantal niv. 4	4 > binnen mbo	tot. gediplomeerd	totaal intern	> binnen mbo	> ho (hbo/ad)	> arbeidsmarkt
Bloemen en tuincentra	6	83%	14	29%	12	25%	8	13%	40	13	33%	10%	58%
Dierv verzorging	0	0%	39	59%	24	33%	46	9%	109	35	32%	6%	61%
Groene ruimte	19	42%	37	38%	26	15%	41	2%	123	27	22%	17%	61%
Plantenteelt	17	18%	17	47%	13	31%	7	0%	54	15	28%	4%	69%
Veehouderij en paardenhouderij	0	0%	0	0%	7	0%	25	0%	32	0	0%	47%	53%
Voedingsindustrie	1	0%	23	17%	7	0%	18	6%	49	5	10%	0%	90%
Totaal Groen	43	37%	130	41%	89	21%	145	5%	407	95	23%	12%	65%
Afbouw en onderhoud	8	63%	26	35%	11	18%	9	0%	54	16	30%	6%	65%
AV, multimedia en gaming	0	0%	0	0%	1	100%	4	0%	5	1	20%	60%	20%
Bakkerij	3	67%	21	43%	20	20%	7	29%	51	17	33%	0%	67%
Bouw en infra	22	77%	124	57%	101	12%	139	2%	386	103	27%	21%	53%
Carrosserie	0	0%	5	100%	7	0%	1	0%	13	5	38%	0%	62%
Creatieve en ambachtelijke techniek	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Fotonica	0	0%	0	0%	0	0%	3	0%	3	0	0%	0%	100%
Gezondheidstechniek	0	0%	1	0%	4	50%	17	0%	22	2	9%	5%	86%
Hout en meubel	20	75%	21	52%	13	15%	17	6%	71	29	41%	0%	59%
Installatie-, elektro- en metaaltechniek	62	29%	240	66%	152	40%	203	4%	657	246	37%	7%	56%
Laboratoria	0	0%	1	100%	11	82%	26	0%	38	10	26%	39%	34%
Mobiliteit	12	83%	102	61%	28	36%	35	0%	177	82	46%	6%	48%
Modeindustrie	0	0%	12	67%	1	100%	30	0%	43	9	21%	43%	36%
Procestechneek	3	33%	94	1%	38	5%	6	17%	141	5	4%	1%	95%
Reclame en presentatie	0	0%	34	68%	10	40%	94	2%	138	29	21%	30%	49%
Scheepvaart	0	0%	0	0%	2	0%	1	0%	3	0	0%	0%	100%
Schoonmaak en glazenwassen	0	0%	0	0%	2	0%	0	0%	2	0	0%	0%	100%
Textielindustrie	0	0%	1	0%	0	0%	7	0%	8	0	0%	88%	13%
Transport en logistiek	12	92%	195	11%	22	23%	28	4%	257	38	15%	3%	82%
Uitgeven, vormgeven en printmedia	0	0%	1	0%	0	0%	14	0%	15	0	0%	40%	60%
Totaal Techniek	142	56%	878	43%	423	27%	641	3%	2.084	592	28%	11%	60%
Artiesten, theater en evenementen	0	0%	0	0%	2	0%	41	0%	43	0	0%	30%	70%
Detailhandel food/non food	41	90%	184	71%	340	76%	357	2%	922	430	47%	24%	30%
Economisch administratief	0	0%	125	70%	248	52%	479	1%	852	222	26%	34%	40%
Facilitaire dienstverlening	0	0%	2	50%	0	0%	16	0%	18	1	6%	50%	44%
Groothandel food/non food	70	1%	46	2%	99	87%	109	1%	324	89	27%	25%	48%
Horeca	38	53%	93	48%	43	21%	75	5%	249	78	31%	11%	57%
ICT	0	0%	50	72%	165	96%	139	1%	354	196	55%	24%	20%
Recreatie	0	0%	17	76%	24	79%	24	0%	65	32	49%	16%	35%
Reizen	0	0%	0	0%	2	0%	15	0%	17	0	0%	50%	50%
Veiligheid	0	0%	134	33%	34	18%	0	0%	168	50	30%	1%	69%
Verssectoren	0	0%	30	27%	11	45%	0	0%	41	13	32%	0%	68%
Totaal Economie	149	39%	681	54%	968	69%	1.255	1%	3.053	1.111	36%	24%	39%
Dokter-/apotheek-/tandartsassistenten	0	0%	0	0%	0	0%	115	1%	115	1	1%	36%	63%
Kapper	0	0%	83	76%	70	17%	12	0%	165	75	45%	0%	55%
Pedicure	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Schoonheidspecialist	0	0%	0	0%	40	50%	36	6%	76	22	29%	17%	54%
Sport	0	0%	28	75%	55	65%	94	2%	177	59	33%	28%	38%
Welzijn	0	0%	0	0%	278	47%	536	2%	814	143	18%	30%	53%
Zorg	56	63%	415	43%	426	10%	194	0%	1.091	257	24%	4%	73%
Totaal Zorg en welzijn	56	63%	526	50%	869	28%	987	2%	2.438	557	23%	16%	61%
AKA	415	34%	0	0%	0	0%	0	0%	415	140	34%	0%	66%
Totaal 2014-2015	805	41%	2.215	48%	2.349	45%	3.028	2%	8.397	2.495	30%	17%	53%
Totaal 2013-2014	860	42%	2.254	46%	2.543	41%	2.646	3%	8.303	2.518	30%	16%	54%

Jonge werkzoekenden naar gemeente

Jonge werkzoekenden naar gemeente in regio Twente (bron: UWV)

In de tabel is te zien hoeveel jonge werkzoekenden (<27 jaar) er bij UWV geregistreerd (nww-i) zijn in Nederland, per arbeidsmarktregio en per gemeente. Daarnaast is er een verdeling gemaakt naar opleidingsniveau. Zo kan er bijvoorbeeld een vergelijking gemaakt worden tussen het aandeel jongeren zonder startkwalificatie in de regio en in Nederland. Jongeren zonder startkwalificatie hebben basisonderwijs, vmbo- of mbo-niveau 1 als hoogst afgeronde opleiding. Middelbaar opgeleiden hebben minimaal mbo-niveau 2 of havo/vwo-niveau behaald en hoger opgeleiden hebben een hbo/wo-opleiding. De categorie 'overig' is niet weergegeven in de tabel.

Gemeente	Totaal maart 2015	Opleidingsniveau		
		Geen startkwalificatie	Middelbaar	Hoog
Nederland	86.616	40.372	37.622	8.571
<i>aandeel opleidingsniveau</i>	<i>100%</i>	<i>47%</i>	<i>43%</i>	<i>10%</i>
Twente	3.675	1.527	1.826	319
<i>aandeel opleidingsniveau</i>	<i>100%</i>	<i>42%</i>	<i>50%</i>	<i>9%</i>
Almelo	625	50%	45%	5%
Borne	75	32%	49%	19%
Dinkelland	71	32%	56%	-
Enschede	1.383	47%	46%	7%
Haaksbergen	67	39%	51%	-
Hellendoorn	147	34%	51%	15%
Hengelo	469	35%	55%	10%
Hof van Twente	120	34%	56%	10%
Losser	101	43%	53%	-
Oldenzaal	132	44%	43%	13%
Rijssen-Holten	146	32%	59%	8%
Tubbergen	86	23%	55%	22%
Twenterand	178	30%	63%	7%
Wierden	75	27%	63%	-

Leeswijzer (p. 12)

Deze tabel toont het aantal gediplomeerden per opleidingsniveau in de kolommen aantal niv. 1, aantal niv. 2, aantal niv. 3 en aantal niv. 4. De kolommen hierachter tonen het percentage gediplomeerden dat doorstroomt naar een andere

mbo-opleiding. Daarachter volgen het totaal aantal gediplomeerden (op niveau 1 tot en met 4) en het aantal van dit totaal dat is doorgestroomd naar een vervolopleiding binnen het mbo. In de drie rechter kolommen zijn percentages opgenomen: in de linker het percentage van het totaal

aantal gediplomeerden dat is doorgestroomd naar een opleiding binnen het mbo, de middelste het percentage gediplomeerden dat is doorgestroomd naar een hbo- of ad- (Associate degree) opleiding en in de rechter het percentage gediplomeerden dat beschikbaar is gekomen voor de arbeidsmarkt.

WW-uitkeringen aan jongeren

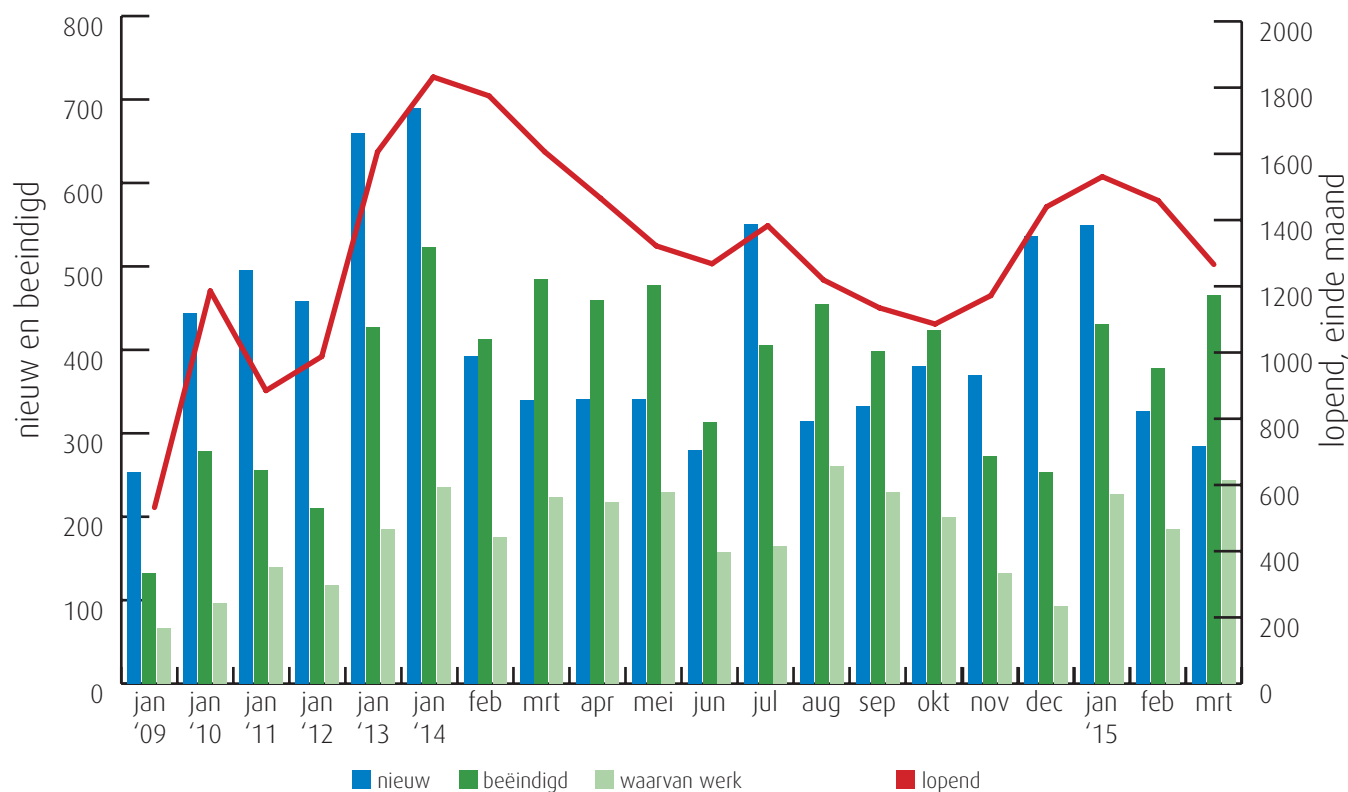
Aantal lopende WW-uitkeringen per gemeente aan jongeren in regio Twente (bron: UWV)

In deze tabel wordt het aantal lopende WW-uitkeringen aan jongeren weergegeven voor Nederland, de arbeidsmarktregio en de bijbehorende gemeenten. Verschillen tussen kleine aantallen kunnen leiden tot grote mutatiepercentages. UWV ziet de WW-informatie als een belangrijke factor om inzicht te krijgen in de dynamiek op de arbeidsmarkt. De dynamiek bij WW-uitkeringen van jongeren is groter dan die bij ouderen, omdat jongeren meestal korter recht op WW hebben en relatief vaak werken met een tijdelijk arbeidscontract. Ouderen worden minder snel ontslagen, maar als dat eenmaal is gebeurd, dan komen ze minder gemakkelijk weer aan het werk.

Gemeente	2013 maart	2014 maart	2015 maart	mutatie 2014-2013	mutatie 2015-2014
Nederland	31.986	33.843	29.487	6%	-13%
Twente	1.600	1.606	1.266	0%	-21%
Almelo	216	227	177	5%	-22%
Borne	41	48	33	17%	-31%
Dinkelland	42	77	36	83%	-53%
Enschede	410	411	348	0%	-15%
Haaksbergen	46	37	31	-20%	-16%
Hellendoorn	97	85	63	-12%	-26%
Hengelo	208	197	173	-5%	-12%
Hof van Twente	58	72	61	24%	-15%
Losser	48	54	42	13%	-22%
Oldenzaal	71	77	70	8%	-9%
Rijssen-Holten	136	95	67	-30%	-29%
Tubbergen	47	62	45	32%	-27%
Twenterand	116	106	79	-9%	-25%
Wierden	64	58	41	-9%	-29%

Trend WW-uitkeringen aan jongeren in regio Twente (bron: UWV)

In deze grafiek is de ontwikkeling van het aantal WW-uitkeringen te zien. De donkergroene kolom geeft de ontwikkeling van het aantal beëindigde WW-uitkeringen weer. De lichtgroene kolom geeft de uitstroom naar werk weer. Als een groot deel van de uitkeringen beëindigd wordt wegens werk kan dat als een gunstig gegeven beschouwd worden. Andere redenen voor beëindiging zijn het bereiken van de maximale duur van de WW-uitkering en 'overige redenen' (o.a. ziekte). Deze zijn niet in de grafiek opgenomen.

Nieuwe WW-uitkeringen aan jongeren naar bedrijfssector in regio Twente (bron: UWV)

Sector	2014	2015	mutatie	
	okt t/m mrt	okt t/m mrt	in aantallen	in %
Landbouw, bosbouw en visserij	94	81	-13	-14%
Industrie, nutsbedrijven en delfstoffen	272	251	-21	-8%
Bouwnijverheid	257	159	-98	-38%
Detailhandel	344	279	-65	-19%
Groothandel	122	82	-40	-33%
Vervoer en opslag	97	99	2	2%
Horeca	157	152	-5	-3%
Financiële en zakelijke dienstverlening	915	839	-76	-8%
<i>waarvan uitzendbedrijven</i>	<i>622</i>	<i>561</i>	<i>-61</i>	<i>-10%</i>
Gezondheidszorg, welzijn en cultuur	502	456	-46	-9%
Openbaar bestuur	10	<10	-	-
Onderwijs	42	36	-6	-14%
Totaal < 27 jaar	2.822	2.447	-375	-13%
Totaal alle leeftijdsklassen	13.726	13.571	-155	-1%

In deze tabel is de ontwikkeling van het aantal nieuwe WW-uitkeringen aan jongeren (<27 jaar) per bedrijfssector te zien. Zo is te zien in welke sectoren het aantal nieuwe uitkeringen stijgt of daalt. Dit geeft een indicatie van de arbeidsmarktontwikkelingen en de kansen voor jongeren in die bedrijfssector.

Ter vergelijking is in de kolommen onder mutatie ook het aantal nieuwe WW-uitkeringen (voor alle leeftijdsklassen) opgenomen.

Colofon

Uitgave: © UWV en Samenwerking Beroepsonderwijs
Bedrijfsleven (SBB), mei 2015
Redactie: UWV en SBB
Vormgeving: SBB
Foto omslag: Nationale Beeldbank
Drukwerk: Bestenzet, Zoetermeer

Contactpersonen arbeidsmarktinformatie UWV

Saskia Grit | 06 5478 3153 | Saskia.Grit@uwv.nl
Marieke Schramm | - | Marieke.Schramm@uwv.nl

www.werk.nl | www.werk.nl/arbeidsmarktinformatie

beroepsonderwijs bedrijfsleven

Samenwerking Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB)

Postbus 7259, 2701 AG Zoetermeer

Regionaal adviseur Regionaal Adviesteam Samenwerkende Kenniscentra

Marion Liebregts | 06 29 034 262 | m.liebregts@s-bb.nl

www.s-bb.nl | www.kansopwerk.nl

Kenniscentra voor beroepsonderwijs en bedrijfsleven:

Aequor, Calibris, ECABO, Fundeon, GOC, Innovam, KC Handel, Kenteq,
Kenwerk, KOC, KC PMLF, Savantis, SH&M, SVGB, SVO, VOC, VTL

Toelichting van de gebruikte begrippen

Bbl

Leerweg in het mbo waarbij het praktijkdeel minimaal 60% is en over het algemeen 4 dagen wordt gewerkt met een arbeidsovereenkomst en 1 dag school bezoekt. Een leerplaats voor de bbl wordt ook leerbaan genoemd.

Bol

Leerweg in het mbo waarbij het praktijkdeel tussen 20% en 60% is waarbij meestal geen sprake is van een arbeidsovereenkomst. Een leerplaats voor de bol wordt ook stage genoemd.

Beroepspraktijkvorming-leerplaats (leerplaats)

Leerplaats heeft zowel betrekking op bol als op bbl.

Gerealiseerde stageplaatsen en leerbanen

Uitgangspunt is de arbeidsmarktregio waar de student woont. Het gaat om studenten jonger dan 27 jaar die tussen 1-10-2014 en 31-03-2015 zijn gestart met een stageplaats of leerbaan. Per deelnemer is via Stagemarkt.nl en DUO Groningen het bezit van de startkwalificatie bepaald.

Jongeren

Personen jonger dan 27 jaar.

Geregistreerde werkzoekende (nww)

Vanaf januari 2015 volgt het CBS de internationaal afge-

sproken definitie van werkloosheid. Aansluitend daarop past ook UWV de definitie van de niet-werkende werkzoekende (nww) aan op de internationale definitie. Hiermee vervalt het urencriterium van 12 uur en de leeftijdsgrens van 65 jaar.

Een niet-werkende werkzoekende is per januari 2015 iemand van 15 tot en met 74 jaar die bij UWV als werkzoekende staat ingeschreven. De afkorting is nww-i, van nww-international. De nww-i bestaan uit WW-ers, WWB-ers en werkzoekenden zonder uitkering.

Totale vacaturemarkt

Het totaal aan vacatures per bedrijfssector in een bepaalde periode en in een bepaald gebied.

Laag-middelbaar-hoog beroepsniveau

Vacatures op laag beroepsniveau zijn vacatures waarvoor maximaal een vmbo-opleiding gevraagd wordt. Middelbaar beroepsniveau houdt in dat het gaat om vacatures waarvoor mbo- of havo/vwo-niveau gevraagd wordt. Hoog wil zeggen, dat de vacature bestemd is voor mensen met een hbo/wo-opleiding. Het beroepsniveau kan verkregen zijn door werkervaring of door opleiding.

Startkwalificatie

Een afgeronde havo- of vwo-opleiding of een basisberoepsopleiding (mbo-2; dat wil zeggen niveau 2 van de

kwalificatiestructuur, zoals vastgelegd in de Wet educatie en beroepsonderwijs (WEB)).

WW-uitkering

Vanaf januari 2014 neemt UWV de WW-uitkeringen als uitgangspunt bij de analyse van dynamiek op de arbeidsmarkt. WW-uitkeringen hebben betrekking op ontslagwerkloosheid en geven daarom een actueel beeld van de ontwikkelingen en dynamiek aan de aanbodkant van de arbeidsmarkt. Een WW-uitkering is gelijk aan een WW-recht. Het aantal WW-uitkeringen is hoger dan het aantal personen met een WW-uitkering omdat een persoon meerdere WW-rechten kan hebben, bijvoorbeeld uit meerdere dienstverbanden. Van de lopende WW-uitkeringen is gemiddeld 4 à 5 procent van personen met meerdere WW-rechten. Bij WW-uitkeringen naar bedrijfssector wordt de herkomstsector weergegeven. Dit betreft de sector waar het recht op de WW-uitkering is ontstaan. Jongeren kunnen ook in een andere sector dan de herkomstsector werk gevonden hebben.

Beëindigde WW-uitkeringen

WW-uitkeringen worden vooral beëindigd door het vinden van werk of het bereiken van de maximale uitkeringsduur. Andere redenen voor beëindiging zijn bijvoorbeeld ziekte, arbeidsongeschiktheid of het volgen van een opleiding.